

J. nr.: 2022-5523

Bemærkninger til forslag til Lov om ændring af årsregnskabsloven

Den seneste forskning i multinationale selskabers aggressive skatteplanlægning peger på, at Danmark mister over 8 mia. kr. årligt til multinationale selskabers brug af skattely.¹ Omkring 37% af de multinationale selskabers overskud bogføres i skattely.² I en tid hvor der er behov for investeringer i både velfærd, klima og det globale udsyn er et årligt milliardtab i den størrelse ikke acceptabelt.

Åbenhed er et afgørende redskab i at fremme ansvarlig skat og mindske aggressiv skatteplanlægning. Forskning der har undersøgt erfaringerne fra land for land-rapportering for banksektoren, tyder på, at tabet til aggressiv skatteplanlægning kan mindskes med en fjerdedel alene gennem offentlig land for land-rapportering.³

Derfor har Oxfam IBIS i mere end et årti rejst behovet for at multinationale selskaber offentliggør land for land-rapportering for samtlige lande de operer i. Vi hilser derfor intentionerne i lovforslaget velkomne, men er også bekymrede for, at lovforslaget i sin nuværende form ikke vil få de ønskede positive effekter.

Vores bekymring er, om det åbenhedskrav, som lovforslaget stiller på baggrund af EU-direktivet kun vil give en delvis åbenhed for de koncerner, som har aktiviteter i lande, som ikke er omfattet af kravet om åbenhed. Lovforslaget forslår, som EU-direktivet, at:

”De enkelte oplysninger vil skulle gives separat for aktiviteter i hvert land inden for EU og for aktiviteter i lande, der er optaget på en EU-liste over ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner. Oplysninger om øvrige aktiviteter uden for EU kan gives samlet.”

Det undtager tre-fjerdedele af verdens lande og jurisdiktioner fra åbenheden, herunder nogle af verdens vigtigste skattelylande, såsom Schweiz, Caymanøerne, Bermuda, Singapore, Jersey m.fl.

Det er derfor Oxfam IBIS’ anbefaling at lovforslaget udvides, så der kræves åbenhed for samtlige lande og jurisdiktioner, som det multinationale selskab har aktiviteter i.

En sådan åbenhed kræves allerede for banksektoren (indført med det fjerde kapitalkravsdirektiv) og i delvis form for udvindingsindustrien. Det har ligeledes været skiftende danske regerings ønske i EU-forhandlingerne om regnskabsdirektivet, at denne åbenhed land for land skulle gælde for samtlige lande og jurisdiktioner.⁴

¹ <https://www.wider.unu.edu/publication/global-profit-shifting-1975%E2%80%932019>

² Ibid.

³ <https://taxjustice.net/reports/state-of-tax-justice-2022/>

⁴ <https://www.ft.dk/samling/20191/almedel/ERU/bilag/55/2103932/index.htm> & <https://www.eu.dk/samling/20201/raadsmoede/573011/bilag/2/2329916.pdf>

Vi mener at der er en række tungtvejende grunde til at åbenhedskravet i lovforslaget bør udvides, herunder følgende fordele ved åbenhed for samtlige lande og jurisdiktioner:

- **Det giver et fuldt overblik over nøgletal for hele koncernen fremfor et delvist indblik der gør meningsfuld analyse besværlig.** Aggressiv skatteplanlægning foregår typisk vha. kombinationen af flere skattely. Eksempelvis skattely i EU såsom Holland, Luxembourg og Irland (som lovforslaget vil give åbenhed for) ofte af selskaber i kombination med skattely i lande og jurisdiktioner som Schweiz, Caymanøerne og Jersey (som lovforslaget ikke giver åbenhed for). Det er oftest først når det fulde billede af koncernens geografiske tilstedeværelse, overskud, skattebetalinger mv. for hvert eneste land og jurisdiktion offentliggøres, at de røde flag ift. aggressiv skatteplanlægning bliver tydelige.
- **Det giver sammenlignelige informationer over flere år.** EU's sortliste opdateres to gange om året. Ved at bruge listen som rettesnor for, hvilke lande og jurisdiktioner der skal rapporteres offentligt for, vil den offentlige rapportering omfatte forskellige lande og jurisdiktioner hvert eneste år, hvilket mindsker anvendeligheden af informationerne betragteligt.
- **Det giver myndigheder og offentligheden i udviklingslandene adgang til relevant information, som de ellers ikke vil få.** Udviklingslandene er oftest hårdest ramt af selskabers aggressive skatteplanlægning og landenes myndigheder er i mange tilfælde stadig ekskluderet af den administrative udveksling af land for land-rapportering.
- **Det giver investorer mulighed for at lave meningsfuld screening af deres investeringsportefølje.** En række danske pensionskasser har rejst behovet for at få offentlig land for land-rapportering for at afdække deres investeringsrisici. En række pensionskasser har eksempelvis været medstillere eller støttet investorforslag stillet til danske og udenlandske, som ville kræve fuld offentlig land for land-rapportering.⁵ Vi noterer også, at PenSam har talt for, at Danmark udvider lovforslaget så det skaber fuld åbenhed for samtlige lande og jurisdiktioner, som de multinationale selskaber har aktiviteter i.⁶
- **Det vil skabe en harmonisering med reglerne for andre sektorer** (finanssektoren, til dels de regler der gælder for udvindingsindustrien). Det fjerde kapitalkravsdirektiv indførte land for land-rapportering for bankerne, og disse har i flere år nu afrapporteret for samtlige lande og jurisdiktioner, som de har aktiviteter i. Gennemføres lovforslaget i sin nuværende form vil der opstå forskellige regelsæt for omfanget af land for land-rapportering alt efter hvilken sektor der er tale om.
- **Det er nemmere for både virksomheder og myndigheder at administrere** fordi de lande der skal rapporteres for ikke ændres løbende, som det er tilfældet med lovforslagets model, som kræver åbenhed fra datterselskaber i jurisdiktioner på EU's sortliste, som ændres to gange årligt.
- **Det forbedrer konkurrencesituationen mellem danske multinationale selskaber og udenlandske multinationale selskaber**, som særligt for visse lande stadig halter langt bagud ift. åbenhed og ansvarlig skat. Økonomisk Ugebrevs årlige Tax Governance måling viser, at danske selskaber i stigende grad selv fremlægger land

⁵ <https://akademikerpension.dk/nyheder/akademikerpension-til-microsoft-vis-os-skattekronerne/> & <https://www.pensam.dk/nyheder/2022/pensam-og-oxfam-kraever-skattetransparens>

⁶⁶ <https://borsen.dk/nyheder/finans/pensionsdirektor-aergrer-sig-over-dansk-skattepraksis-det-er-trist>

for land-rapportering til offentligheden⁷, i tråd med Komiteen for God Selskabsledelse, som i deres seneste anbefalinger også forslår en større grad af åbenhed om selskabernes skatteforhold.⁸ Lovforslaget har potentialet til at skabe en større grad af ensartethed mellem selskabernes rapportering og kan kræve meningsfuld åbenhed fra udenlandske multinationale selskaber, som har datterselskaber i Danmark. Den delvise åbenhed, som lovforslaget vil kræve er desværre ikke nok til at skabe denne ligestillede konkurrence. Eks. er det ofte set at amerikanske multinationale selskaber særligt anvender jurisdiktioner som Caymanøerne til skatteplanlægning, hvilket lovforslaget i sin nuværende form ikke vil give åbenhed for. For kinesiske selskaber er Hong Kong og Singapore oftest vigtige, men er heller ikke omfattet af lovforslagets krav om åbenhed. Skal danske selskaber sidestilles med andre landes multinationale selskaber er det afgørende, at kravet om åbenhed udvides til at dække samtlige lande og jurisdiktioner.

At udvide lovforslaget til at kræve åbenhed for alle lande og jurisdiktioner vil følge den konsensus, som skiftende danske regeringer har haft på området og følger en dansk tradition for fremme åbenhed på erhvervsområdet, som et redskab til at fremme ansvarlighed. Skiftende danske regeringer har ønsket fuld åbenhed i forhandlingerne om EU's regnskabsdirektiv.⁹ Danmark har også i andre erhvervsspørgsmål en tradition for at arbejde for åbenhed. Det gælder eks. i forbindelse med forhandlingerne om EU's fjerde hvidvaskdirektiv, hvor den danske regering arbejdede for at direktivet skulle indeholde et krav om at reelle ejere af virksomheder skulle offentliggøres. Da rådets kompromis om direktivet ikke resulterede i den åbenhed man havde ønsket valgte Folketinget et mere vidtgående krav om åbenhed om reelle ejere da man gennemførte direktivet i dansk lov. De øvrige EU-lande fulgte sidenhen Danmarks eksempel da det femte hvidvaskdirektiv skulle forhandles, og denne form for åbenhed er i dag normen i EU. Vi mener at Danmark bør følge denne tradition for at fremme åbenhed på erhvervsområdet og mener at potentialet for at igangsætte en lignende dynamik er stor.

Regeringen har lovet handling mod skattely, og lovforslaget er en gylden mulighed for at levere på dette. Regeringsgrundet fremhæver at:

"Regeringen vil fortsat øge indsatsen mod skattely samt slå ned på og lukke skattehuller... Regeringen vil aktivt styrke indsatsen for en effektiv og fair selskabsbeskatning og arbejde internationalt for at imødegå skatteunddragelse samt skattely og hvidvask."

Vi mener at lovforslaget giver en gylden mulighed for at levere på denne ambition. Ved at udvide kravet om offentliggørelse til at omfatte samtlige lande og jurisdiktioner, som de multinationale selskaber har aktiviteter i, kan Danmark endnu engang spille en vigtig rolle i at fremme ansvarlig skat og sætte en stopper for skattely. Vi håber at muligheden gribes.

⁷ <https://ugebrev.dk/samfundsansvar/esg-nyt/kaempe-fremskridt-i-danske-virksomheders-skatterapportering/>

⁸ <https://corporategovernance.dk/gaeldende-anbefalinger-god-selskabsledelse>

⁹ <https://www.ft.dk/samling/20191/almDEL/ERU/bilag/55/2103932/index.htm> & <https://www.eu.dk/samling/20201/raadsmoede/573011/bilag/2/2329916.pdf>